

Huvudman

Luleå kommun
annika.bylund@skol.lulea.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Tunaskolan 7–9 i Luleå kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Luleå kommun att senast **den 9 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om betyg och utformning av betygskatalogen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Luleå kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Luleå kommun ska vidta följande åtgärder

Beslut om betyg och betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Det oavsagda gäller inte om kompletterande bestämmelser i skolförordningen är tillämpliga. (3 kap. 16 § skollagen och 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen).

2. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att säkerställa att det framgår vilka lärare som satt betyg i de olika ämnena och att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. (6 kap. 10 § skolförordningen samt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123]).

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Tunaskolan i Luleå kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 26 mars 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever.

Betygskatalogen förs på papper och består av en sida med en tabell för varje klass. Elevernas namn och personnummer framgår samt elevernas samtliga betyg och meritvärde. Därtill finns även en kolumn benämnd "Anteckningar". Nedanför tabellen står datum och information om skolenhet, skolenhetskod, huvudman och lägeskommun. På ett separat blad finns en översikt över vilka lärare som är betygssättande i respektive ämne och deras signaturer och datering för betygssättning samt information om klass, termin, skolenhet och lägeskommun. I

ämnet hem- och konsumentkunskap saknas uppgift om vilken lärare som har beslutat om betyg, men rektorn har signerat dokumentet.

Av förteckningen över undervisande personal framgår att lärarna i hem- och konsumentkunskap och teknik saknar legitimation. Av betygskatalog och lärarförteckning sammantaget framgår att den icke legitimerade läraren i teknik har beslutat om betyg och signerat i betygskatalogen själv samt att rektorn har signerat betygskatalogen i hem- och konsumentkunskap och i modersmål.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen

(2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Luleå kommuns verksamhet vid Tunaskolan uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas av undervisande lärare i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att lärarna signerat i ett separat dokument och inte signerat varje enskilt betyg. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering. Att det dessutom inte framgår av betygskatalogen vilken eller vilka lärare som varit ansvarig för betygssättningen i ämnet hem- och konsumentkunskap bedöms också vara en brist.

Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att den icke legitimerade läraren i teknik ensam beslutat om betyg och signerat betygskatalogen. Det är också en brist att rektorn har beslutat om betyg och signerat betygskatalogen i hem- och konsumentkunskap samt modersmål. Även om rektorn innehar lärarlegitimation ska beslut om betyg, i de fall undervisande lärare saknar lärarlegitimation, i första hand beslutas tillsammans med någon av de legitimerade lärare som finns inom huvudmannens organisation och inte av rektorn. Det är av rättssäkerhetsskäl av stor vikt att dokumentation av beslut om betyg sker i enlighet med gällande föreskrifter.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Luleå kommuns verksamhet vid Tunaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och utformningen av betygskatalogen. Det finns därför skäl att förelägga Luleå kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av utredaren Lisa Naudot Bergh.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Isabelle Brännlund.